

FINANSAL MUHASEBE I

DURAN VARLIKLAR

ERGÜN KAYA

DURAN VARLIKLAR

TİCARİ ve DİĞER ALACAKLAR (Uzun Vadeli)

MALİ DURAN VARLIKLAR

MADDİ DURAN VARLIKLAR

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR

GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR
TAHAKKUKLARI

DİĞER DURAN VARLIKLAR

MALİ DURAN VARLIKLAR

BAĞLI MENKUL KIYMETLER

BAĞLI MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

İŞTİRAKLER

İŞTİRAKLERE SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)

İŞTİRAKLER SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

BAĞLI ORTAKLIKLAR

BAĞLI ORTAKLIKLARA SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)

BAĞLI ORTAKLIKLAR SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR

DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

MALİ DURAN VARLIKLAR – Örnek

İşletme, A A.Ş.'nin sermayesinin %10'nundan azına karşılık gelen 10.000 TL'ik hisse senedini, B A.Ş.'nin sermayesinin %45'ine karşılık gelen 33.000 TL'ik hisse senedini ve Z A.Ş.'nin sermayesinin %65'ine karşılık gelen 55.000 TL'ik hisse senedini satın almış, aracı kurum %0,2 komisyonla birlikte tüm ödemeyi Z bankası mevduat hesabından yapmıştır.

BAĞLI MENKUL KIYMETLER HS.	10.000	
İŞTİRAKLER HS.	33.000	
BAĞLI ORTAKLIKLAR HS.	55.000	
KOMİSYON GİDERLERİ HS.	196	
<u>BANKALAR HS.</u>		98.196

MADDİ DURAN VARLIKLAR

- ARAZİ VE ARSALAR
- YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ
- BİNALAR
- TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR
- TAŞITLAR
- DEMİRBAŞLAR
- DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR
- *BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)*
- YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR
- VERİLEN AVANSLAR

MADDİ DURAN VARLIKLAR – Örnek

İşletme, yönetim ofisinde kullanmak üzere 20.000 TL + %18 KDV oturma grubu almış, ayrıca pazarlama bölümünde kullanmak üzere 12.000 TL + %18 KDV yansı (projektör) cihazı satın almıştır. Ödemeyi Y bankası kredi kartı ile yapmıştır.

DEMİRBAŞLAR HS.

-Mobilya 20.000

-Yansı Cihazı 12.000

32.000

İNDİRİLECEK KDV HS.

5.760

BANKA KREDİLERİ HS.

37.760

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

❖ HAKLAR

❖ ŞEREFİYE

❖ KURULUŞ VE ÖRGÜTLENME GİDERLERİ

❖ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

❖ ÖZEL MALİYETLER

❖ DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIK.

❖ *BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)*

❖ VERİLEN AVANSLAR

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR – Örnek

İşletme, Turkuaz logosunu 10 yıl kullanma hakkını 200.000 TL + %18 KDV tutarına satın almıştır. Ödemeyi aylık eşit taksitler şeklinde 3 yılda yapacaktır.

HAKLAR HS.	200.000
İNDİRİLECEK KDV HS.	36.000
DİĞER TİCARİ BORÇLAR HS.	78.667
(K.V. Borç 6.555,55 x 12 AY)	
DİĞER TİCARİ BORÇLAR HS.	157.333
(U.V. Borç 6.555,55 x 24 AY)	

DURAN VARLIKLARIN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

- Duran varlıklar, işletmeye maloluő değerleriyle (maliyet bedeli) bir aktif hesaba borç kaydedilirler.
- **Satın alma koőullarına ve ödeme őekline göre ilgili aktif/ pasif hesaplar alacaklandırılır.**
- Duran varlık satın alma/ idame giderlerinden uzun süre yarar sağlayacak olanlar ilgili **duran varlık maliyetine** dahil edilir.
- Normal bakım giderleri ise **dönem gideri** yazılır.
- **KDV (varsa), maliyet hesabına dahil edilmez, ayrı muhasebeleştirilir.**

AMORTİSMAN

- Duran varlıkların işletme faaliyetlerinde kullanım koşulları, teknolojik gelişmeler, vb. nedenlerle; eskime, yıpranma, verimliliğini kaybetme şeklinde değer azalışlarına amortisman adı verilir.
- Bu değer azalışları amortisman hesaplama yöntemleri ile belirlenerek dönem sonlarında muhasebeleştirilir.
- Amortisman, duran varlığın maliyetinin dönem giderine dönüştürülmesidir.

AMORTİSMAN YÖNTEMLERİ

Amortisman Hesaplama Yöntemleri:

- Normal (eşit tutarlı) amortisman
- Azalan kalanlar üzerinden amortisman
- Üretim miktarı (kullanım oranı) ile ilişkilendirilen amortisman

Amortisman Kayıt Yöntemi:

Amortisman muhasebesinde; ilgili **gider hesabı** borçlandırılırken, **Birikmiş Amortismanlar** hesabı alacaklandırılır. (endirekt yöntem)

AMORTİSMAN – ÖRNEK

İşletme üretim hattında kullanılmak üzere 18.000 TL'si KDV, 118.000 TL'ye makine satın almıştır. Makinenin normal kullanım süresi 8 yıl olarak belirlenmiştir. Hurda değeri yoktur. Makinenin yıllık amortisman gider payını, normal amortisman yöntemine göre muhasebeleştirilim:

Hesaplama: $100.000 \text{ TL} / 8 \text{ yıl} = 12.500 \text{ TL}$ amortisman payı

730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ HS.	12.500	
257 BİRİKMiŞ		
AMORTİSMANLAR HS.		12.500

KENDİMİZİ SINAYALIM!

1. Satın alınan duran varlıklar hangi değer üzerinden muhasebeleştirilir?

- a) Piyasa değeri
- b) İtibari değer
- c) Rayiç bedel
- d) Tasarruf değeri
- e) Maliyet bedeli

2. İmtiyaz, patent, marka gibi bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye tanıdığı yetkilere karşılık yapılan harcamalar hangi hesapta izlenir?

a) Haklar

b) Şerefiye

c) Özel Maliyetler

d) Genel Yönetim Giderleri

e) Yapılmakta Olan Yatırımlar

3. Fır Havayolu İşletmesi, bir uçakta kullandığı motorları yenilemiştir. Bu harcama hangi hesaba kaydedilir?

- a) Genel Üretim Giderleri**
- b) Hizmet Üretim Maliyeti**
- c) Taşıtlar**
- d) Tesis, Makine ve Cihazlar**
- e) Yapılmakta Olan Yatırımlar**

4. Bir varlığın elde edilmesi veya değerinin arttırılması için elden çıkarılması gereken değerler toplamına ne denir?

- a) Satış değeri**
- b) Maliyet bedeli**
- c) Piyasa değeri**
- d) Tasarruf değeri**
- e) Emsal bedeli**

5. İşletmede yapımı süren ve tamamlanınca ilgili duran varlık hesabına aktarılacak olan herhangi bir yapı ile ilgili malzeme, işçilik ve diğer yapım giderleri hangi hesapta izlenir?

- a) Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri**
- b) Yapılmakta Olan Yatırımlar**
- c) Tesis, Makine ve Cihazlar**
- d) Verilen Avanslar**
- e) Binalar**

6. Aktifte kayıtlı değeri 120.000 lira ve birikmiş amortismanı 48.000 lira olan otomobil; 77.000 + 13.860 KDV liraya peşin olarak satılmıştır.

İşlemin yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

a)

<u>100 KASA</u>	<u>90.860</u>	
254 TAŞITLAR		77.000
<u>391 HESAPLANAN KDV</u>		<u>13.860</u>

b)

<u>100 KASA</u>	<u>77.000</u>	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	48.000	
689 OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARAR	8.860	
254 TAŞITLAR		120.000
<u>391 HESAPLANAN KDV</u>		<u>13.860</u>

c)

100 KASA	90.860	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	48.000	
254 TAŞITLAR		120.000
391 HESAPLANAN KDV		13.860
679 O.DIŞI GELİR/KÂRLAR		5.000

d)

100 KASA	77.000	
689 D. OLAĞANDIŞI GİDER/ZARAR	8.860	
254 TAŞITLAR		72.000
391 HESAPLANAN KDV		13.860

e)

100 KASA	120.000	
679 D. OLAĞANDIŞI GELİR/KÂRLAR	13.860	
254 TAŞITLAR		72.000
391 HESAPLANAN KDV		13.860
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		48.000

7. Duran varlıklarda oluşan değer kayıplarının dönemler itibarıyla hesaplanıp, muhasebeleştirilmesi işlemine ne denir?

- a) Değerleme
- b) Tahakkuk
- c) Aktifleştirme
- d) Amortisman
- e) Yeniden değerlendirme

8. Bir ticaret işletmesi, ofiste kullandığı bir cihazın normal bakımını yaptırmak üzere, bakım kuruluşuna 2.000 + 360 KDV TL ödemiştir. Bu işlemi muhasebeleştiriniz.

8. Bir ticaret işletmesi ofisinde kullanılan cihazın normal bakımını yaptırmak üzere, bakım kuruluşuna 2.000 + 360 KDV TL ödenmiştir. Bu işlemi muhasebeleştiriniz.

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	2.000	
191 İNDİRİLECEK KDV HS.	360	
100 KASA HS.		2.360

9. Kullanım süresi 5 yıl ve maliyet bedeli 60.000 TL olan demirbaş eşyanın 2. yıl sonundaki amortisman gider payını, normal amortisman yöntemine göre muhasebeleştiriniz.

9. Kullanım süresi 5 yıl ve maliyet bedeli 60.000 TL olan demirbaş eşyanın [2. yıl sonundaki](#) amortisman gider payını, normal amortisman yöntemine göre muhasebeleştiriniz.

Hesaplama: 60.000
1.yıl: 60.000 X 0,20 = **12.000**
2.yıl: 60.000 X 0,20 = **12.000**
3.yıl: 60.000 X 0,20 = **12.000**
4.yıl: 60.000 X 0,20 = **12.000**
5.yıl: 60.000 X 0,20 = **12.000**

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	12.000	
257 BİRİKMiŞ		
AMORTİSMANLAR HS.		12.000

10. Kullanım süresi 5 yıl ve maliyet bedeli 60.000 TL olan demirbaş eşyanın [2. yıl sonundaki](#) amortisman gider payını, azalan kalanlar amortisman hesaplama yöntemine göre muhasebeleştiriniz.

10. Kullanım süresi 5 yıl ve maliyet bedeli 60.000 TL olan demirbaş eşyanın [2. yıl sonundaki](#) amortisman gider payını, azalan kalanlar amortisman hesaplama yöntemine göre muhasebeleştiriniz.

Hesaplama: 60.000

1.yıl: 60.000 X 0,40 = **24.000** (60.000 – 24.000 = 36.000)

2.yıl: 36.000 X 0,40 = **14.400** (36.000 – 14.400 = 21.600)

3.yıl: 21.600 X 0,40 = **8.640** (21.600 – 8.640 = 12.960)

4.yıl: 12.960 X 0,40 = **5.184** (12.960 – 5.184 = 7.776)

5.yıl: 7.776..... = **7.776**

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	14.400
------------------------------------	---------------

257 BİRİKMiŞ

AMORTİSMANLAR HS.

14.400